

також детально освоїти питання інтегрованого ведення дітей різних віків. При цьому труднощі, що виникають у англійських студентів в спілкуванні з дітьми та їх батьками, а також при вивченні медичної документації (історія хвороби, амбулаторна карта, протоколи лабораторно-інструментальних досліджень), створюють додаткове навантаження для англійського викладача, що є в даному випадку і перекладачем, що вимагає певних навичок синхронного перекладу.

При виникненні труднощів в освоєнні певної теми, кожен англійський студент може отримати консультацію з його питання у чергового викладача в консультативні дні, визначені графіком. З метою вдосконалення практичних навичок з обстеження хворих у позанавчальний час студенту надається можливість відвідувати клініку.

На допомогу англійським студентам пропонується відеотека, навчальні посібники, цикл лекцій у вигляді мультимедійних презентацій і в текстовому варіанті. Також на кафедрі функціонує ресурсний центр (комп'ютери, інтернет, кафедральний сайт, бібліотека). В даний час колективом кафедри завершується робота зі створення електронного варіанту навчального посібника з педіатрії англійською мовою, який буде розміщений на інтернет-сайті кафедри з метою забезпечення зручності його використання студентами при підготовці до практичних занять, підсумкового модульного контролю та державному випускному іспиту.

Безумовно, в освоєнні педіатрії важливим є інтерактивні методики викладання, клінічні конференції. Поряд з цим застосовується моделювання клінічних ситуацій, огляд тематичних пацієнтів, ділові ігри, що дозволяє виробляти клінічне мислення, відпрацьовувати деонтологічні принципи спілкування студентів з пацієнтами та їхніми батьками.

Навчальне консультування за системою «on line» – перспективний напрямок розвитку педагогічного процесу. До його переваг, особливо при здійсненні контролю знань студентів, можна віднести відсутність суб'єктивізму в оцінці знань. Однак воно не може замінити живе спілкування викладача зі студентом, а також студентів з хворими.

Необхідно зазначити, що існує ряд труднощів у викладанні педіатрії англійським студентам, серед яких певна специфіка національного, релігійного характеру і менталітету іноземних громадян. Іноді виникають складнощі спілкування з англійськими студентами через недостатнє їх знання не тільки англійської медичної термінології, а й у окремих студентів розмовної англійської. У цьому зв'язку з метою оптимізації викладання педіатрії та кращого освоєння дисципліни представляється виправданим наявність 5 - 6 студентів у групах англійського навчання, що дозволяє забезпечити практично індивідуальний підхід до кожного студента. Разом з тим, значна кількість англійських студентів відрізняється підвищеною мотивацією, особливо порівняно з іноземними студентами, що навчаються на російській мові.

Описана методика організації навчального процесу англійських студентів, на нашу думку, є надзвичайно ефективною, оскільки дозволяє забезпечити розвиток клінічного мислення і творчого підходу до навчальної роботи у кожного англійського студента.

Висновки. У висновку слід зазначити, що великий обсяг роботи з навчально-методичному забезпеченню процесу навчання англійських студентів, виконаний колективом кафедри педіатрії № 2 та неонатології, дозволяє проводити практичні заняття з урахуванням сучасних вимог щодо оптимізації підготовки англійських випускників медичної академії.

Література

1. Волосовець О.П., Вітенко І.С. Зміст і форми організації самостійної роботи студента у вищих медичних навчальних закладах IV рівня акредитації // Медична освіта. – 2004. – № 1. – С. 5-8.
2. Ковальчук Л.Я., Мисула І.Р., Пашко К.О. Медична освіта в Україні та Болонський процес: реальність і шляхи переходу до європейського освітнього простору // Медична освіта. – 2005. – № 2. – С. 21-23.
3. Osuch W. The influence of Bologna Declaration principles on the process of training // Quality of Higher Education and present-day challenges. – Siedlce: 2011. – P. 59-71.

ПРИНЦИПИ ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ТА ПЛАСТИЧНОЇ ХІРУРГІЇ СТУДЕНТАМ У МЕДИЧНИХ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ВУЗАХ

В.В. Бондаренко, В.М. Гаврильєв, І.В. Бойко

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Надання якісної освіти з хірургічної стоматології та пластичної хірургії студентам – основне завдання професорсько-викладацького складу кафедри протягом всього терміну навчання на кафедрі. Для медичних стоматологічних вузів залучення студентів з різних регіонів України, а також інших держав, є одним з першочергових завдань. Ці студенти є невід'ємною складовою колективу кафедри, які для отримання знань з хірургічної стоматології та пластичної хірургії приходять на кафедру.

Викладання практичних занять та засвоєння лекційного матеріалу зі студентами, без сумніву, має низку особливостей. Вони обумовлені кінцевою метою навчання на кафедрі як з випускною кафедрою студентів, що покладає велику відповідальність на викладацький колектив кафедри. Формування комунікативних взаємовідносин «викладач-студент» є важливим завданням у сфері навчання. Відомо, що зміст навчання набуває ваги лише в тісному взаємозв'язку з мотиваційно-цільовими установками осіб, що навчаються. Процес навчання проходить у визначених часових рамках, безпосередньо залежить від підготовки студентів на інших

кафедрах, особливо стоматологічного профілю. Для структуризації навчального матеріалу необхідні нові методичні розробки які б враховували всі перелічені чинники, відкриваючи можливість для ефективною подальшої роботи. На перший план ставиться робота з відстаючими студентами з урахуванням знань які вони отримали на інших кафедрах. Якщо після цього студент погано орієнтується в питаннях предмета то заняття проводиться по розробленому на кафедрі індивідуальному графіку.

Особливо-орієнтований підхід до навчання є невід'ємною частиною засвоєння матеріалу, а об'єктивний контроль теоретичних знань та практичних вмінь неможливо здійснювати без оперативного зворотнього зв'язку. В Україні, на нашу думку, не на достатньому рівні розроблені програми для навчання студентів за фахом «хірургічна стоматологія» та «пластична хірургія» у медичних ВНЗ. Медичні вузи на сьогодні можуть самостійно розробляти плани навчання з предмету, а на державному рівні не має єдиного типового плану організації навчання студентів. Таким чином, страждає цілий ряд предметів, зокрема і такий важливий для майбут-

нього лікаря-стоматолога як хірургічна стоматологія та пластична хірургія. Тому ці питання не повинні залишитися поза увагою профільного міністерства.

Вивчаючи предмет студенти в першу чергу стикаються зі спеціальною термінологією та методикою проведення операцій в щелепно-лицевій ділянці. Якщо студентам не допомогти на початкових етапах вивчення предмета, то вони в подальшому взагалі не зможуть опанувати предмет, що в майбутньому може відобразитись на лікарів як фахівців, а в деяких студентів сформується негативне психологічне ставлення до предмета.

При роботі зі студентами з недостатнім рівнем знань з інших дисциплін в процесі проведення практичних занять з кожним студентом індивідуально проводиться додаткова робота. Саме від роботи викладача на клінічних кафедрах залежить початковий рівень знань кожного студента. Узагальнивши результати тестування, можна оцінити рівень знань групи в цілому і спрямувати зусилля на індивідуалізацію навчання, яка базується на індивідуальних емоційно-вольових якостях студента, їх активності, ретельності, старанності, цілеспрямованості.

Майже половина студентів, як показали наші спостереження, мають низький рівень самоконтролю та наполегливості, а також недостатній рівень саморегуляції поведінки. Деякі студенти відчують ускладнення в навчанні та налагодженні міжособистостних стосунків, виявляють низьку товариськість. У вирішенні такої проблеми в першу чергу має допомогти куратор та викладачі кафедри. Якщо такі студенти замкнуться в собі, тоді донести до них предмет може стати неможливим. Правильне виявлення чинників, які ускладнюють засвоєння предмету, дозволяє викладачу перенаправляти енергію студента в правильному руслі обминаючи ті фактори, які можуть негативно вплинути на студента в засвоєнні предмета, адаптувати їх до різноманітного поєднання вибору найбільш оптимального комплексу заходів з досягнення кінцевої мети в засвоєнні предмета.

Основним завданням викладачів нашої кафедри є необхідність сприяння розвитку зацікавленості студента предметом, тим самим наголошуючи на необхідності набуття знань для успішної роботи в майбутньому як фахівця. Кожен викладач, який приходить в групу студентів, повинен розуміти що навчання студентів предмету багато в чому відрізняється від загальних медичних дисциплін. Вивчаючи хірургічну стоматологію та пластичну хірургію голови та шиї, викладач повинен докласти зусиль для подолання психологічного бар'єру «викладач-студент». Для успішного засвоєння предмета студент повинен вільно спілкуватись з викладачем як зі старшим товаришем, що закладає довіру до викладача особисто і до предмета в цілому. На заняттях викладачі повинні давати студентам поради з вивчення предмета в домашніх умовах з використанням спеціальної літератури.

Таким чином вивченням студентами хірургічної стоматології та пластичної хірургії голови та шиї на кафедрі має свої особливості, обумовлені психологічними бар'єрами так і мовною термінологією, так і високими вимогами до якості вивчення предмета. Індивідуальний підхід до кожного студента, неформальне спілкування з викладачами запорука високого рівня довіри в здобутті знань та практичних вмінь і навичок майбутнього спеціаліста.

Література

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : Методичний посібник. – К. : Центр навч. літератури, 2003. – 316 с.
2. Вознюк Н. М. Етико-педагогічні основи формування особистості : Навчальний посібник. – К. : Центр навч. літератури, 2005. – 196 с.
3. Волкова Н. П. Педагогіка : Навчальний посібник. – К. : Академія, 2003. – 576 с.
4. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : Навчальний посібник. – К. : Вища школа, 2005. – 180 с.
5. Педагогічний словник / За ред. М. Д. Ярмаченка. – К. : Педагогічна думка, 2001. – 516 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СЕСТРИНСЬКА СПРАВА» НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ

Л.Д. Борейко, О.І. Юрків, С.Б. Семененко, І.Р. Тимофійчук
Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Вступ. Впровадження Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) є одним із напрямків модернізації вищої медичної освіти. Вона розкриває широкі можливості для розвитку пізнавальної самостійної діяльності студентів, відкриває можливість інтегруватися до європейської та світової систем навчання і бути конкурентоздатними фахівцями на світовому ринку праці. Це вимагає якісно нових підходів до організації навчального процесу з метою підвищення професійної підготовки випускників [3].

Основна частина. Навчання студентів спеціальності «Сестринська справа» проводиться згідно з вимогами Болонської декларації. На практичних заняттях та лекціях використовуються такі методи навчання як «пояснювально-ілюстративний», «репродуктивний», «проблемного викладу», «частково-пошуковий», «дослідницький», «долання перешкод», «ділової гри» [2]. В процесі формування професійних умінь у майбутніх фахівців використовуються інтерактивні технології.

Сучасна медицина вимагає фахівців, які володіють новітніми технологіями догляду за пацієнтами та надання медичних послуг (залежних та незалежних сестринських втручань)

відповідно до європейських стандартів. Саме тому на кафедрі значна увага надається навчанню майбутніх медичних сестер-бакалаврів основним принципам організації практичної роботи у лікувальних відділеннях, а також вмінню виявляти і діагностувати функціональні та органічні реакції людини на існуючі та потенційні проблеми здоров'я, вмінню надати хворому кваліфіковану невідкладну долікарську допомогу (у тому числі і працівникам промислових підприємств) та забезпечити відповідний до профільної патології медичний догляд хворим, а також здійснювати наукову роботу з проблем медсестринства.

Комп'ютеризація освітнього процесу є активізуючим чинником навчання. Дистанційне навчання дає змогу впроваджувати інтерактивні технології викладення матеріалу. Електронні навчальні курси на сервері дистанційного навчання університету в середовищі «MOODLE» містять необхідну інформацію: методичні вказівки, конспекти, ситуаційні задачі, тести для самоконтролю, відео- та аудіоінформацію, презентації. Студентам надається алгоритм пошуку додаткових відомостей з посиланнями на паперові чи електронні видання, в тому числі ресурси Internet. Мультимедійне пода-